

Ob konferenci ZTO

78 000 tabornikov na akciji

Pisali smo že, da sodijo naši taborniki med najaktivnejše v republiki. Pred dnevi je izšel prvi zvezek občinskega glasila STOR, ki je namenjen delegatom odredov za letošnje volilno programsko konferenco občinske zveze tabornikov. Na 50 straneh taborniki analitično ocenjujejo preteklo delo, za katerega načrtujejo v bodoče še boljšo aktivnost.

Zanimivi so podatki, ki pravzaprav podrobneje prikazujejo to našo zvezo, njene razsežnosti in bogato vsebino delovanja. V poročilih malce moti odnos do »relativno« aktivnih članov organizacije. ZTKO namreč uvršča taborniško dejavnost tako smešno, da se še poznalci raznih kriterijev več ne znajdejo.

Iz dokaj točnih podatkov vseh petih šišenskih taborniških organizacij je razvidno, da je npr. lani vsak tabornik POPREČNO preživel najmanj 60 dni, torej na 60 akcijah svoje organizacije. Pri tem niso upoštevani številni zbori, množične manifestacije taborniške organizacije, sodelovanja z ostalimi, česar ni tako malo in podobne oblike udejstvovanja.

ZTKO pa v svojih kriterijih (podobni so še za planince) določa »normativ vadbene skupine« ne »40 x 2 x 1 ura, ampak 24 tednov x 1 akcija letno«. Torej najmanj trikrat slabše kot za kogarkoli drugega. To ne bi bilo nič hudega, če bi poznalci oziroma nepoznavalci taborniškega take kriterije in izračune delali iz lastnega dolgočasa ali pa za ne vem, kakšne analize, pač pa je to osnova za vrednotenje dela, torej kot temu pravimo pri nas MENJAVA DELA.

Sistem dela v taborniškem vodstvu, klubu, skupini, četi, družini... zahteva manjše število otrok, ki jo vodi vodnik ob pomoči mentorja, inštruktorja ali starešine čete, družine oziroma odreda. Torej je ob vzgoji taborniškega otroka in mladince vključen poleg vodnika najmanj še en strokovni sodelavec. Take skupine pa štejejo v naši občini poprečno 10 otrok! Torej gre povsem za drugačno kvaliteto dela kot v primerih, ko se otroci npr. na taborniških taborih podijo za žogo, tekmujejo v topografiji in orientaciji, signalizaciji, postavljajo šotore, kurijo ognje, streljajo z zračno puško itd.

Zato tudi taborniški vodnik ne more postati v letu dni, ampak je potrebna daljša vzgoja, pa še taborniki niso zadovoljni z znanjem. Gre namreč tudi za to, da so šišenski odredi še pred leti spoznali pomen načrtne vzgoje strokovnih kadrov. Sama občinska zveza pa skrbi za izobraževanje vseh profilov vodnikov, načelnikov, inštruktorjev, specialistov in drugih svojih operativnih funkcionarjev. Zato tudi vlaga več sredstev v razne oblike izobraževanja.

Samofinanciranje v taborniški organizaciji je nujno zaradi samega načina dela. Dotacije, kolikršne že so, se hitro izgubijo v delovnih pripomočkih — šotorih, šotorskih krilih, posteljah, orodju, tehničnih in športnih rekvizitih, v kuhinjski opremi, kompasih idr. Posamezne enote so lani npr. ustvarile od 1.040 do 3.919 dinarjev dohodkov na člana. Za vzgojo kadrov pa so poleg namenskih sredstev, ki so jih uspeli dobiti kot sofinanciranje programov, izločili še do 200 dinarjev na člana organizacije v občini. Nabava opreme predstavlja največjo postavko, saj je v posameznih odredih tudi prek 600 din na člana (brez upoštevanja namenskih sredstev!).

Najzahtevnejše akcije so večdnevna bivanja v naravi, bodisi na pohodih, bodisi kot zimovanja in taborjenja. Okrog 200 tabornikov je zimovalo skupno 1.256 dni, skoraj 800 članov organizacije pa je lani taborilo skupno 7.333 dni na taborih v Ribnem pri Bledu, v Bohinju in predvsem ob morju v Rovinju.

Osnovna dejavnost poteka na vodovih sestankih in drugih vodovih akcijah. Skoraj 30.000 otrok je sodelovalo na 3.376 sestankih med tednom, 6.401 se je udeležil 301 četnega sestanka,

8.087 se jih je udeležilo 802 izletov, 676 jih je sodelovalo na 51 pohodih in 1.405 se jih je udeležilo 166 ostalih pomembnejših akcij.

Tako ugotavljajo, da je lani sodelovalo 78.402 tabornikov na 5.496 akcijah, torej poprečno 14 oseb na vsaki akciji. Ta podatek potrjuje vodov sistem dela, torej delo po manjših skupinah, ko vodja lahko kontrolira in neposredno sodeluje z vsakim otrokom posebej.

Sportne organizacije bi po svojih kriterijih razdelile taborniške otroke, ki jih evidentirajo odredi v naši občini, v razne selekcije. Tu pa so se odločili zaradi odgovornega in zahtevnega dela razdeliti člane na aktivne in delno aktivne, kajti neaktivni nimajo mesta v organizaciji. Morda to ni najbolje, vendar prostorski problemi ne dovoljujejo take širine. Nekateri odredi še evidentirajo delno ali manj delovne člane. Slednji so predvsem iz vrst srednješolske mladine in starejši, medtem ko so osnovnošolski otroci zelo marljivi in ni posebnih težav z njimi. Tako seveda naraste število članstva v posameznem odredu npr. od 447 kar na 620 ipd.

Struktura članstva je za taborniško organizacijo v povojnem obdobju zanimiva. Medtem ko so nekdanji člani takih organizacij starejši, torej starejši od 10 let, predstavlja osnovnošolska mladina bistveno višji odstotek članstva. Lani so zabeležili:

murni — predšolski otroci	2 %
medvedki in čebelice (7—11 let)	36 %
mlajši taborniki-ce (12—15 let)	16 %
starejši taborniki-ce (15—19 let)	25 %
klubovci (20—27 let)	15 %
starejši od 27 let	5 %

Struktura šišenskih enot je nekoliko drugačna od poprečno slovenske ali jugoslovanske in daje naši organizaciji poseben pečat. Nikjer drugod npr. ni vključenih toliko mladih, starih med 12. in 19. letom starosti. To si štejejo naši taborniki kot poseben uspeh. Poseben delovni pristop k mladini te starosti se je obrestoval. Številne akcije ne bi tako uspele brez omenjenih mladincev in mladink v taborniških krogih.

Ob tem velja poudariti, da so se funkcionarji vseh organizacij tabornikov ob občine zbrali na trodnevnom posvetu in proučili stanje povsod dokaj delikatnega članstva. To je mladina, ki zabaja v 7. ali 8. razred osnovne šole. Zadnje leto pa se njim priključujejo še srednješolci. Usmerjeno izobraževanje predstavlja za organizacijo poseben problem; precej otrok se vozi dalje v šolo. Šolski programi so prezahtevni za otroke, ki se niti niso mogli najbolje odločiti, kaj bodo študirali, pa so zato nezadovoljni, pogosto apatični, nimajo volje do izvenšolskega udejstvovanja, ker jih šolski pouk kar precej izčrpa. Le redkim uspe normalno nadaljevati šolanje v srednji šoli.

Zato taborniki že poskušajo prilagajati svoje delo novim delovnim pogojem s konkretnimi akcijami, s poudarjenim družbenim življenjem, z izleti v naravi ob prostih dnevih itd. Prav o tem so načrtovali in izmenjavali izkušnje načelniki enot na trodnevnom posvetu naših tabornikov. Marsikaj so ugotovili. Tudi to, da niso v vseh predelih (krajevnih skupnostih) enaki pogoji za razvoj organizacije, dalje da je vedno več članstva iz organizacij združenega dela, ki imajo tudi svoje domove in da ni najboljša sodelovanje s krajevnimi skupnostmi. Večina se bori s prostorskimi težavami, kadrovske pa so tako vedno bolj prisotne, ko gre za amatersko delo.

PRIPRAVA NA SAMOSTOJNO ŽIVLJENJE

Sam sistem dela, delovni program organizacije, vezan v pretežni meri na gibanje v

naravi daje organizaciji tabornikov poseben pečat. Življenje v naravi zahteva konkreten pristop. Ne dovoli govoričenja, ampak konkretno akcijo. Narava je človeku zaščitnica in hkrati sovražnica. Zato se mora tabornik znajti v vsakem primeru, na kar pa se na vodovih sestankih pripravlja, na sobotnih in nedeljskih izletih, pohodih, tekmovalnih in na taborjenjih pa v praksi preizkuša in utrjuje že osvojeno znanje. Prav zaradi tega so si taborniki ob ustanovitvi pred 31 leti za vzornike vzeli partizane; tudi ti so se morali boriti hkrati z naravo in proti okupatorju.

Taborniška organizacija ima že po sami naravi dela okrog 80 % elementov, ki pripravljajo člana na splošni ljudski odpor in na družbeno samozaščito. V današnjem svetu je zato znanje, kako se obdržati, še kako pomembno. V delovnih programih je poleg razvijanja bratstva in enotnosti med narodi in narodnostmi Jugoslavije predvsem močno poudarjeno negovanje in razvijanje revolucionarnih tradicij. Znano je, namreč, da vsaka revolucija velja toliko, kolikor njene dosežke tudi še nadalje razvijamo! In ta dejavnost se prepleta v vseh taborniških programih. Obramba in zaščita domovine je tudi v taborniški organizaciji brez posebej izdelanih programov integralni del vzgojnega sistema. Te dejavnosti pa so še neizkoriščene glede na možnosti, ki jih ponuja sam delovni program organizacije.

V Šiški so taborniki ponekod že uspeli prepričati hišne svete, da so jim odstopili prostor za sestajanje in opremo. Taborniška oprema se namreč ponuja kot takojšnja pomoč ob strokovnem rokovalju, ko gre za elementarne nesreče. Kaj je boljše tudi za civilno zaščito v zgradbi, če že razpolagajo npr. s šotorsko opremo, ležišči in drugimi pripomočki za takojšnjo postavitev začasnih bivališč pod šotorskim platnom za 50 in več oseb. Vsak otrok, vključen v taborniški vod, zna postaviti šotor. Vsak odrasel ga ne zna. Vsak otrok zna hitro zakuriti ogenj, zna pogasiti požar s preprostimi pripomočki. Že 7-letnik zna nuditi prvo pomoč, narediti zna nosila iz naravnih pripomočkov ali iz obstoječega gradiva itd. V naši občini imajo taborniki tudi posebej izšolano intervencijsko skupino, ki je v najkrajšem možnem času sposobna postaviti taborno naselje za prek 200 oseb! Skupine za take hitre akcije za posebne primere se še formirajo in bo že letos ta mobilna sposobnost, če bo seveda dovolj šotorske opreme, usposobljena za postavitev tabornega naselja za prek 1.000 občanov. To že predstavlja pomemben faktor, ki se ga pri nas ne zavedajo na vseh nivojih, kjer bi morali tudi pomagati pri usposabljanju kadrov za take naloge in hkrati zagotavljati kvalitetno opremo.

Tu gre pa za materialni in že obstoječi kadrovski potencial, ki ga je treba le še uporabiti, mu pomagati in ga razvijati. Krajevne skupnosti imajo prav v taborniškem delu močnejšo oporo za izvajanje svojih programov, ko načrtujejo razne akcije preverjanja usposobljenosti za ukrepanje v izrednih primerih.

To nalogo toliko poudarjamo, ker je bila marca letos v Sarajevu jugoslovanska konferenca tabornikov iz vseh predelov Jugoslavije, na kateri so sodelovali tudi predstavniki JLA, sekretariatov za narodno obrambo iz vseh republik in pokrajin ter predstavniki specializiranih organizacij, ki se tudi aktivno vključujejo v naloge ljudske obrambe in družbene samozaščite. Taborniški organizaciji je bila poverjena odgovorna naloge; razvijati tudi v bodoče tiste dejavnosti, ki koristijo celotni družbeni skupnosti pri odpravljanju posledic elementarnih nesreč oziroma pri hitri pomoči ponesrečenim in še pri številnih podobnih nalogah.

Na tem jugoslovanskem posvetovanju so s koreferati sodelovali tudi šišenski taborniki, ki imajo bogate izkušnje s praktičnim delom vseh kategorij članstva.

ST